

DEMOKRATI
Programska osnova
Hrvatska 2030.

VIZIJA DEMOKRATA

Građanke i građani Republike Hrvatske nama su na prvome mjestu. Njihova prava, jednake mogućnosti za sve, društvena solidarnost i sigurnost življenja prva su i ključna obveza odgovorne, demokratske politike i države koja mora jasno i nedvosmisleno davati odgovore i rješenja za sve društvene probleme i pitanja.

Vizija Hrvatske u kojoj svaki čovjek:

- stječe prihode koji mogu pokrivati troškove života,
- ostvaruje dostojnu mirovinu za život u trećoj dobi,
- uživa kvalitetnu i jednako dostupnu zdravstvenu zaštitu,
- ima jednaku mogućnost za školovanje i visoko obrazovanje,
- živi sigurno u čistom i zdravom prirodnom okruženju,
- jednakopravan je pred pravosuđem, neovisno o društvenom statusu,
- može živjeti slobodno, u skladu sa svojim uvjerenjima,

ostvariva je vizija. To je vizija razvijene, moderne i napredne Hrvatske 21. stoljeća. Preduvjet ostvarenju te vizije su jasne, brze, provedive promjene u društvu i promjene u funkcioniranju države koje će građanima Hrvatske vratiti samopouzdanje, optimizam, poticati društveni angažman i povjerenje u institucije. Samo s ljudima koji dokazuju da znaju i mogu, koji vjeruju u sebe i svojoj državi moguće je ostvariti našu viziju - viziju Hrvatske 2030.

MISIJA DEMOKRATA

Demokrati su progresivna stranka čija je programska osnova dugoročan, stabilan, održivi razvoj Hrvatske koji se temelji na:

- konkurentnoj, izvozno orijentiranoj i tehnološki razvijenoj/digitalnoj ekonomiji,
- socijalnoj pravednosti i brizi za svakog čovjeka,
- kreativnom društvu osobnih sloboda,
- efikasnoj i nerastrošnoj državi koja je u službi svojih građanki i građana,
- zaštiti prirodnih resursa, vode, mora, zemlje i šuma, i čistom okolišu,
- zastupanju hrvatskih interesa i prava u Europskoj uniji, NATO-u, UN-u i ostalim međunarodnim organizacijama.

Uvjereni smo da dugoročan, stabilan i održiv razvoj Hrvatske nije moguć, ako ne postoji i ravnomjerna raspodjela nacionalnog bogatstva. U svrhu ostvarivanja

takvog razvoja Hrvatske i vizije Hrvatske 2030., Demokrati kao svoju misiju ističu sljedeće ciljeve:

- osiguravati životni standard i mirovine iznad prosjeka EU,
- osiguravati svakom pojedincu jednake startne prilike i uvjete za zaposlenje i napredovanje,
- osiguravati jednako dostupnu zdravstvenu zaštitu, neovisno o imovinskom statusu,
- osiguravati besplatno obrazovanje i kreativnost u razvoju znanja i inovacija,
- osiguravati financijski/bankarski sustav koji će služiti potrebama ekonomskog razvoja,
- osiguravati pravedno sudstvo i nastavak borbe protiv korupcije,
- osiguravati više novca i prava lokalnoj samoupravi u odnosu na središnju vlast,
- osiguravati pristup modernim tehnologijama i ultra brzom internetu,
- osiguravati jeftinu, efikasnu i korisnu državnu upravu,
- osiguravati poštivanje osobnih uvjerenja i različitosti u nacionalnosti, vjeri, spolu, rasi i seksualnoj orijentaciji.

PROGRAM DEMOKRATA

Hrvatska se mora promijeniti, a promjene moraju početi od državne i javne uprave. Država ne može očekivati od svojih građanki i građana da prihvate promjene ako se i sama ne mijenja, ne prilagođava i ne razvija u skladu s potrebama ljudi.

Promjene koje se moraju provesti obuhvaćaju ustroj države i funkcije državnih i javnih službi, prava i obveze lokalne samouprave, sudbenu vlast, sustav obrazovanja i zdravstva, porezni i financijski sustav te radno zakonodavstvo.

Konkurentno, izvozno i digitalno gospodarstvo

Ekonomska politika Hrvatske ne smije ovisiti o stranci na vlasti, nego o strateškim interesima građana i hrvatskog gospodarstva. Strateški interesi su stvoriti konkurentno, izvozno gospodarstvo čiji se razvoj i rast temelji na modernim tehnologijama, IT-u, digitalizaciji radnog procesa, internetu stvari (IoT), ekonomiji dijeljenja i gospodarenju otpadom.

Razvoj Hrvatske ovisi o održivom gospodarenju resursima kojima raspolaže u turizmu i poljoprivredi te o praćenju trendova i brzom prilagođavanju promjenama u globalnom gospodarstvu. U razvijenoj svijetu dolazi do brojnih promjene i načina i predmeta proizvodnje. Nezadrživo se probijaju ideje održivog razvoja, zelenih (okolišno-zaštitnih) visokih tehnologija, solarnih i obnovljivih izvora energije, inovacija i kvalitete života.

Odlazak mladih i depopulacija Hrvatske danas predstavlja najveću opasnost za dugoročan, stabilan i održiv razvitak. Za ostanak mladih u Hrvatskoj nije dovoljno otvaranje novih radnih mjesta, već je nužno rad adekvatno platiti, radno mjesto učiniti sigurnijim i vrednovati isključivo znanje i vještine te samim time promijeniti društvenu klimu.

Država svojim mjerama određuje strategiju gospodarskog razvoja i sektorske strategije, ali ključna je njezina uloga kao regulatora i nadzornog organa pravedne tržišne utakmice.

Stvarat ćemo pozitivnu poduzetničku klimu za otvaranje novih radnih mjesta, prvenstveno u malom i srednjem poduzetništvu.

Poticat ćemo mlade poduzetnike i obrtnike.

Porezno ćemo rasteretiti rad, a dodatno oporezovati kapital i imovinu. **Sve plaće do 20 000 kuna oslobodit ćemo plaćanja poreza na dohodak** jer ćemo posebnu pozornost posvetiti ljudima koji žive od svoga rada.

Poticat ćemo širenje standardnih oblika rada mjerama aktivne politike zapošljavanja.

Poreznom politikom destimulirat ćemo poslodavce koji zloupotrebljavaju rad na određeno vrijeme. Rad na određeno vrijeme mora biti iznimka, a ne pravilo.

Oslobodit ćemo poslodavce od plaćanja poreza za troškove obrazovanja radnika.

Uključit ćemo sindikate u kreiranje svih javnih politika i poticat ćemo proširenje prava kolektivnih ugovora.

Drastično ćemo smanjiti parafiskalne namete i učiniti ih transparentnima u korištenju.

Uvest ćemo institut temeljnog dohotka.

Ograničit ćemo izdvajanja sredstava za obranu.

Uravnotežit ćemo Državni proračun izjednačavanjem prihoda i rashoda.

Uvest ćemo stroži nadzor nad bankarskim sektorom i koristiti instrumente monetarne politike kojima raspolaže HNB.

Protiviti ćemo se uvođenju eura u Hrvatsku dok gospodarstvo za to ne bude u potpunosti spremno.

Uredit ćemo tržište najma stanova i uvesti veću sigurnost najmoprimaca.

Imenovat ćemo profesionalne i stručne menadžere u javnim poduzećima umjesto politički postavljenih nekompetentnih kadrova. Za sve državne menadžere uvest ćemo certifikat kao što ga imaju i sve razvijene zemlje kroz certificirano školovanje i licenciranje.

Stavit ćemo u funkciju poljoprivredno zemljište u vlasništvu države i razvijati sustav navodnjavanja poljoprivrednih površina.

Spriječiti ćemo korištenje GMO-a u poljoprivredi

Razvijati ćemo zadugarstvo i poticati udruživanja poljoprivrednika u zadruge.

Podupirati ćemo Obiteljska poljoprivredna gospodarstva i razvijati ruralni turizam.

Revitalizirati ćemo ribarstvo korištenjem novca iz EU fondova.

Korištenjem razvojnih fondova EU, povećati ćemo proizvodnju u akvakulturi za 100 %!

Subvencionirati ćemo izvoz poljoprivrednih proizvoda u skladu s propisima EU.

Društvena pravednost i briga za čovjeka

Svaki građanin mora imati mogućnost koristiti pravosuđe neovisno o svom društvenom ili imovinskom statusu. Problemi hrvatskog pravosuđa su nedorečenost mnogih zakona, neujednačena sudska praksa, sporost i neučinkovitost te raširena korupcija u pravosuđu. Reformu pravosuđa potrebno je provesti zajedno s reformom javne uprave. Potrebno je postići sveopći dogovor o suzbijanju svakog oblika korupcije.

Visoke tehnologije i inovacije nerazdvojne su od znanstvenih i tehnoloških istraživanja. Budući da o kvalitetnom obrazovanju uvelike ovisi budućnost i vrsnost života pojedinaca, obrazovanje mora biti dostupno svakome, i to pod jednakim uvjetima. Stvarajmo društvo jednakih mogućnosti u kojem obrazovanje ne smije biti tretirano kao javni trošak, već kao investicija za budućnost.

Zalažemo se za Štamparov model javne i preventivne zdravstvene zaštite i smatramo da kvalitetna zdravstvena skrb treba biti pružena svima, neovisno o imovinskom stanju. Učiniti ćemo da zdravstveni sustav ostane solidaran jer je solidarnost zdravih s bolesnima i bogatih sa siromašnima temelj javnog zdravstva.

Dostojna mirovina od koje se može živjeti nije luksuz, već pravo svakog čovjeka. Mirovinski sustav je održiv povećanjem zaposlenosti, porastom plaća,

eliminacijom rada na crno, strogom naplatom doprinosa te zaustavljanjem porasta broja mirovima po posebnim propisima.

Država treba biti čuvarica ljudskih prava i sloboda, mora skrbiti o slobodi medija, odnosno o slobodi i sigurnosti novinara. Kultura je tu da propitkuje, provocira, a ne da bude u službi dogmatika i ideologa bilo koje boje!

Informatizirat ćemo pravosudni sustav i uvesti praćenje učinkovitosti svakog suca.

Ukinut ćemo doživotni izbor sudaca.

Uvest ćemo transparentnost u izbor sudaca te omogućiti iskazivanje javnog interesa tijekom izbora sudaca u Državnom sudbenom vijeću.

Uvest ćemo novi sustav plaća i vrednovanja u državnoj i javnoj upravi koji će također biti antikorupcijski alat.

Profesionalizirat ćemo državnu i javnu upravu - jasno odijeliti politički od profesionalnog dijela uprave.

Uvest ćemo zakonsku odredbu o neopravdanom bogaćenju u skladu s Antikorupcijskom konvencijom Ujedinjenih naroda.

Povećat ćemo izdvajanje za znanost, obrazovanje, istraživanje i inovacije na 5 % BDP-a.

Uvest ćemo besplatno osnovno i srednjoškolsko obrazovanje kao i stipendije za studente i učenike slabijeg materijalnog statusa.

Uvest ćemo besplatne udžbenike, učenički prijevoz i smještaj u domove za sve potrebite učenike osnovnih i srednjih škola.

Uvest ćemo karijerno usmjeravanje od osnovne škole do visokoškolskog obrazovanja.

Stipendirat ćemo zanimanja koja su potrebna tržištu rada i poticati studiranje takvih studijskih programa.

Ukinut ćemo razlikovanja sveučilišnih i stručnih studija.

Poticat ćemo međunarodnu razmjenu studenata i nastavnika.

Spriječit ćemo privatizaciju hrvatskog zdravstva i pokušaje njegove „amerikanizacije“.

Reorganizirat ćemo zdravstveni sustav prenamjenom 30 % bolnica i uvesti jedinstveno vlasništvo države nad svim bolnicama kako bismo ga učinili kvalitetnijim, racionalnijim, učinkovitijim i pravednijim za građane.

Uvest ćemo u zdravstvu i cijeloj javnoj upravi nagrađivanje prema radnom učinku.

Izbacit ćemo politička imenovanja u uprave bolnica i struci prepustiti vođenje sustava. Zalažemo se za profesionalizaciju uprava bolnice.

Jačat ćemo uloge domova zdravlja i reorganizirati sustav hitne pomoći.

Zaustavit ćemo odlazak liječnika i medicinskog osoblja izvan Hrvatske povećanjem plaća i poboljšanjem uvjeta rada te poticanjem izvrsnosti i depolitizacijom zdravstvenog sustava.

Osigurat ćemo potpunu transparentnost trošenja javnih sredstava.

Jačat ćemo drugi mirovinski stup, a svim umirovljenicima koji će primati mirovine iz prvog i drugog stupa **priznat ćemo dodatak od 27 %**.

Snizit ćemo dobnu granicu za ostvarivanje prava na starosnu mirovinu za jedno dijete za 6 mjeseci, za dvoje djece za 18 mjeseci i za troje i više djece za 36 mjeseci.

Omogućit ćemo istodobno primanje osobne mirovine te 50 % obiteljske mirovine preminulog bračnog druga.

Omogućit ćemo rad do polovice punog radnog vremena i korisnicima prijevremene starosne mirovine te starosne mirovine za dugogodišnje osiguranike.

Omogućit ćemo, u slučaju smrti osiguranika, članovima obitelji iz prvog nasljednog reda nasljeđivanje 20 % sredstava uplaćenih doprinosa za mirovinsko osiguranje u I. stupu.

Uvest ćemo sustav profesionalnih mirovina.

Zaustavit ćemo nova umirovljenja prema posebnim propisima.

Izjednačit ćemo mirovinska prava ratnih veterana (branitelja) i ostalih umirovljenika te ćemo čuvati dostojanstvo i poštovanje ratnih veterana kroz osiguranje njihove socijalne zaštite.

Kreativno društvo osobnih sloboda

Društvo je demokratski razvijeno onoliko koliko poštuje prava manjina. Zalažemo se za jednakopravnost spolova u društvu, potpunu ravnopravnost nacionalnih manjina i potpunu jednakopravnost LGBTIQ.

Dijelimo vrijednosti antifašizma kao pokreta utemeljenog na najširim demokratskim osnovama slobode i jednakopravnosti svih ljudi te čvrsto stojimo iza toga da se sekularnost države mora sačuvati i braniti kao civilizacijski doseg društva.

Zalažemo se za potpunu ravnopravnost istospolnih i heteroseksualnih brakova, proširenje prava na udomiteljstvo djece i posvajanje.

Uvest ćemo nadzor državne revizije nad trošenjem sredstava koja se vjerskim zajednicama doznačuju iz proračuna.

Pomagat ćemo kulturne djelatnosti i kulturne ustanove kroz tijela državne i lokalne uprave jer većina kulturnih djelatnosti nije i ne smije biti profitabilna.

Poticat ćemo financiranje neprofitnih medija.

Štitit ćemo i unapređivati sigurnost novinara i slobodu medija.

Pretvorit ćemo Hrvatsku radioteleviziju u javni, a ne politički servis stranaka na vlasti.

Efikasna država u službi građana

Demokracija implicira da ljudi suodlučuju o zajedničkim pitanjima, odnosno da institucije odlučivanja budu u njihovoj blizini. Ta potreba za blizinom podrazumijeva decentralizaciju države i restrukturiranje javne uprave.

Decentralizacija u Hrvatskoj donosi i temeljitu teritorijalnu reorganizaciju kao i redefiniciju javne uprave na svim razinama.

Decentralizacija ne znači rastapanje države. Središnja država mora ostati jamac poretka i poštovanja prava, mjesto parlamentarnog dogovaranja i odlučivanja o zajedničkim normama odnošenja i postupanja. Organi državne uprave trebaju prerastati u tijelo nadzora zakonitog postupanja, sve više biti pomoć građanima u ostvarivanju njihovih prava, a sve manje neposredne provoditeljice zakona i normi kao i prijetnja sankcijama.

Sadašnji teritorijalni ustroj je neadekvatan, skup i neracionalan. Posljedica je političkih interesa, a ne javnog interesa. Hrvatska treba RETUR, reformu teritorijalnog ustroja, javne uprave i pravosuđa. Bez tih reformi Hrvatska će ostati na začelju Europe bez ikakvih šansi za gospodarskim i društvenim razvojem.

Ukinut ćemo županije i formirati regije.

Racionalizirat ćemo broj općina i gradova na temelju financijskih kapaciteta pojedine jedinice lokalne samouprave.

Decentralizirat ćemo državu i prenijeti sredstava sa središnje vlasti na regije, gradove i općine.

Uspostavit ćemo sustav e-države koji omogućava transparentnost svih procesa i podizanje efikasnosti javne uprave. U tom cilju, u potpunosti ćemo informatizirati i elektronički umrežiti tijela javne vlasti.

Ured državne uprave pretvorit ćemo u *One stop shop* servis za građane.

Poticat ćemo uvođenje participativnog modela u kreiranju proračuna općina i gradova. Otvorit ćemo sva tijela javne vlasti prema građanima i omogućiti im da vide kako se upravlja resursima i što se radi za njih i u njihovo ime.

Učinit ćemo dostupnima sve informacije kojima raspolažu tijela javne vlasti.

Sva plaćanja iz proračuna objavljivat će se u realnom vremenu, kao i svi podatci o javnim nabavama.

Promijenit ćemo izborni sustav u Hrvatskoj; uvest ćemo mješoviti izbor zastupnika. **Broj zastupnika u Saboru smanjit ćemo na 99, a broj ministarstava smanjiti za 50 %.**

Uskladit ćemo izborne jedinice na način da prate administrativno-upravno-teritorijalne granice te propisati različiti broj mandata za svaku pojedinu izbornu jedinicu, ovisno o broju birača.

Omogućit ćemo građanima veći utjecaj na donošenje odluka kroz transparentniji i kvalitetniji institut referendumu. Jasno ćemo definirati vrste referendumu, uvjete i način prikupljanja potpisa te uvjete za iniciranje i provođenje referendumu.

Uvest ćemo transparentan sustav demokratskog civilnog nadzora nad vojskom i policijom. Zalažemo se za potpunu depolitizaciju policije i ustroj civilne zaštite.

Profesionalizirat ćemo vojsku u cilju uspostavljanja modernih , visoko opremljenih i motiviranih oružanih snaga.

Prirodna bogatstva za čistu budućnost

Zalažemo se za gospodarsku platformu koncepta održivog razvoja koju čini Zeleni Novi Dogovor (Green New Deal). Osnovica tog dogovora su javne investicije u projekte energetske učinkovitosti, obnovljivih izvora energije te sustava gospodarenja otpadom. Razvoj hrvatske privrede i energetike treba biti usmjeren prema nisko-ugljičnom gospodarstvu, sukladno strateškim smjernicama EU.

Protivimo se korištenju nuklearne energije.

Stvorit ćemo učinkoviti sustav gospodarenja otpadom kao preduvjet za transformaciju linearne u cirkularnu ekonomiju. Učinkovito gospodarenje otpadom nije trošak, već prilika za drugačiji i uspješniji razvoj.

Vode su javno dobro! Građani Hrvatske imaju pravo na čistu vodu.

Protivimo se privatizaciji voda i šuma koje smatramo javnim dobrom.

Hrvatska koja odlučuje u Europskoj uniji i NATO savezu

Kao najmlađa članica Europske unije u toj međudržavnoj zajednici, Hrvatska mora biti aktivnija kako bi mogla maksimalno koristiti mogućnosti koje to članstvo pruža. Hrvatsko predsjedanje EU 2020. mora biti početak drugačijeg, aktivnijeg sudjelovanja Hrvatske u donošenju odluka. U regiji moramo djelovati na uspostavi dobrosusjedskih odnosa, a u svijetu na boljem razumijevanju i međusobnom uvažavanju.

Poticat ćemo proširenje EU na nama susjedne zemlje.

Uvest ćemo Hrvatsku u Schengen i to treba biti prioritet.

Nema potpune otvorenosti granica. Imigranti, uz uvažavanje različitosti, trebaju poštivati pravni i moralni okvir zemlje u kojoj se nalaze.

Zalažemo se za proaktivni imigracijski model uz uvažavanje potreba našeg tržišta rada.

Borit ćemo se protiv bilo kojeg oblika ksenofobije, getoiziranja useljenika ili bilo kakvog oblika društvenog marginaliziranja.

Zalažemo se za uspostavu kompenzacijskih mehanizama s drugim zemljama EU kada se radi o migracijama.

Zalažemo se za restrukturiranje i **jačanje uloge UN-a**, posebno u upravljanju globalnim resursima kao što su klima, bioraznolikost, zrak, voda i okoliš.

Politika održivog razvoja politička je platforma Europske Unije.

ZAVRŠNA RIJEČ

Promjena se može zasnivati jedino na jedinstvu njezinih građana da doprinose napretku, s pogledom prema otvorenoj budućnosti zemlje. Podjele bilo koje vrste zatvaraju budućnost.

Protivimo se nazadnjačkim, ratom uzrokovanim predrasudama koje nas opterećuju, dolazile one sa lijeve ili desne strane političkog spektra.

Ne predstavljamo programsku osnovu radi očuvanja položaja i interesa bilo kakve parcijalne političke, društvene ili gospodarske skupine. Postavljamo ju jer ju možemo i izvršiti. Nasuprot onih koji govore o prošlosti i dijele Hrvatsku na

temama te prošlosti, mi govorimo o budućnosti na temeljima suvremenih spoznaja. Na tim temama se Hrvatska povezuje, a ne dijeli.

Ovaj program donosimo uz odlučnost da unaprijedimo, postavimo i ostvarimo ciljeve koji će Hrvatsku voditi na visoko mjesto razvijenih i modernih zemalja. Ovo je naša vizija Hrvatske 2030.

Želimo Hrvatsku promjena!